

Щодо розширення кола суб'єктів декларування

Звертаємо увагу, що Законом України від 02.10.2019 № 140-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення ефективності інституційного механізму запобігання корупції» (далі – Закон № 140-IX) внесено низку змін, зокрема до статей 1, 3, 45, 46 та 52 Закону України «Про запобігання корупції» (далі – Закон):

Згідно з приписом частини першої розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону № 140-IX, Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, крім змін до статей 46, 52 Закону, які вводяться в дію з 1 січня 2020 року. 17.10.2019 Закон № 140-IX був офіційно опублікований.

Таким чином, з 18.10.2019 до суб'єктів декларування, окрім інших, належать особи, зазначені у пунктах «а», «ї» пункту 1 частини першої, підпунктах «а», «в» пункту 2 частини першої статті 3 Закону, зокрема:

перший заступник та заступник голови Національного банку України, член Ради Національного банку України; Керівник Офісу Президента України, його Перший заступник та заступник, а також особи, які займають посади патронатної служби, визначені Законом України «Про державну службу», крім осіб, які виконують свої обов'язки на громадських засадах, помічники суддів;

посадові особи юридичних осіб публічного права, які не зазначені у пункті 1 частини першої цієї статті, особи, які входять до складу наглядової ради державного банку, державного підприємства або державної організації, що має на меті одержання прибутку, господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі;

представники громадських об'єднань, наукових установ, навчальних закладів, експертів відповідної кваліфікації, інші особи, які входять до складу конкурсних та дисциплінарних комісій, утворених відповідно до Закону України «Про державну службу», Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування», інших законів (крім іноземців-нерезидентів, які входять до складу таких комісій), Громадської ради доброчесності, утвореної відповідно до Закону України «Про судоустрій і статус суддів», і при цьому не є особами, зазначеними у пункті 1, підпункті «а» пункту 2 частини першої статті 3 Закону.

Щодо декларування

З 18.10.2019 суб'єкти декларування, у тому числі перелічені вище, зобов'язані подавати декларацію, відповідно до вимог статті 45 Закону, а саме:

щорічну декларацію, за минулий рік, що подається з 01 січня до 01 квітня 2020 (частина перша статті 45 Закону);

декларацію суб'єкта декларування, який припиняє діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування за період, не охоплений раніше поданими деклараціями, що подається не пізніше дня такого припинення (абзац перший частини другої статті 45 Закону);

декларацію суб'єкта декларування, який припинив діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, за минулий рік, що подається наступного року після припинення діяльності до 01 квітня (абзац другий частини другої статті 45 Закону);

декларацію суб'єкта декларування, який є особою, що претендує на зайняття посади, зазначених у пункті 1, підпункті «а» пункту 2 частини першої статті 3 Закону, за минулий рік, що подається до призначення або обрання особи на посаду (абзац перший частини третьої статті 45 Закону);

декларацію суб'єктів декларування, зазначених у підпункті «в» пункту 2 частини першої статті 3 Закону, за минулий рік у разі входження до складу конкурсної або дисциплінарної комісії, що подається протягом десяти календарних днів після входження (включення, залучення, обрання, призначення) до складу відповідної комісії, Громадської ради доброчесності (абзац другий частини третьої статті 45 Закону).

При цьому інформація, що підлягає відображенню у деклараціях, які будуть подані до 01.01.2020, зазначається згідно з чинною редакцією статті 46 Закону, яка зміниться з 01 січня 2020 року.

Щодо додаткових заходів фінансового контролю

З 18.10.2019 суб'єкти декларування зобов'язані повідомляти Національне агентство згідно з вимогами статті 52 Закону про:

відкриття суб'єктом декларування або членом його сім'ї валютного рахунка (частина перша статті 52 Закону);

суттєві зміни у майновому стані суб'єкта декларування (частина друга статті 52 Закону).

При цьому слід звернути увагу, що наразі обов'язок повідомляти Національне агентство про суттєві зміни у майновому стані стосується всіх суб'єктів декларування, включаючи осіб, які стали суб'єктами з 18.10.2019.

Водночас згідно з приписом частини першої розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону № 140-IX, починаючи з 01 січня 2020 року коло суб'єктів, що зобов'язані повідомляти про суттєві зміни у майновому стані, буде застосовуватись лише до суб'єктів декларування, які є службовими особами, які займають відповідальне та особливо відповідальне становище, та суб'єктів декларування, які займають посади, пов'язані з високим рівнем корупційних ризиків, відповідно до статті 50 цього Закону.

Щодо дотримання правил етичної поведінки, обмежень, вимог запобігання та врегулювання конфлікту інтересів.

Також слід зауважити, що на вищезазначених суб'єктів поширюються встановлені Законом вимоги і обмеження (розділ IV Закону), обов'язки щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів (розділ V Закону), правила етичної поведінки (розділ VI Закону).

Окремо слід звернути увагу, що обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності поширюються на осіб, зазначених у пункті 1 частини першої статті 3 Закону, зокрема, осіб, зазначених у пунктах «а», «ї» пункту 1 частини першої статті 3 (частина перша статті 25 Закону).

Відповідно до частини першої статті 27 Закону особи, зазначені у підпунктах «а», «в»-«з» пункту 1 частини першої статті 3 Закону, не можуть мати у прямому підпорядкуванні близьких їм осіб або бути прямо підпорядкованими у зв'язку з виконанням повноважень близьким їм особам. Вимоги щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, встановлені статтею 28 Закону, поширюються на осіб, зазначених у пунктах 1,2 частини першої статті 3 Закону.